

Høringsuttalelse

Høringsinstans: Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning - Læringsmiljøsentret

Bakgrunn: NOU 2016:14 «Mer å hente», høringsfrist 09.12.16.

Innledning:

Læringsmiljøsentret er positiv til at søkelyset settes på denne gruppen elever. Vi vil understreke betydningen av at elever med stort læringspotensial anses som en del av det naturlige mangfoldet i skolen, og at de ikke skilles ut som en spesiell gruppe. Denne elevgruppen har samme rett på gruppetilhørighet og trygghet som andre elever, og trenger samvær med jevnaldrende for å utvikle nødvendige sosiale ferdigheter, få venner og delta i fritidsaktiviteter. På samme måte som for alle elever skal skolen fremme helse læring og trivsel også for denne elevgruppen.

Rammebetingelser:

- Viktig å tydeliggjøre at retten til tilpasset opplæring gjelder alle barn og unge.
- Elever med stort læringspotensial er en del av det naturlige mangfoldet i skolen. Bedre læring for disse elevene gir bedre læring for alle.
- Det er viktig å vektlegge elevgruppens behov for et godt psykososialt miljø

Kunnskap, forskning og erfaring:

- Det må presiseres og utdypes hvordan det skal sikres at forskning koordineres og formidles til sektoren.
- Det er viktig å hele tiden ha med et helhetlig læringssyn når man snakker om elever med stort læringspotensial, slik at det blir sett på som en naturlig del av mangfoldet i skolen.
- Utvalget foreslår å hvert fjerde år systematisk kartlegge og evaluere tiltak for elever med stort læringspotensial uten at de presiserer hvordan det ev. kan gjøres. Vi er skeptiske til å innføre en ny test, det burde være mulig å fange opp dette i tester som allerede brukes i skolen.
- Forskning om elever med stort læringspotensial skal være praksisnær og forvente spredning til sektoren.

Kompetanse og undervisningspraksis

Skoleeier:

- Bygge spisskompetanse hos skoleeier, (jfr eksempelet fra Sverige om ressurside).

Skoleleder:

- Utvalgets forslag om å «tilrettelegge for fleksibel organisering» må presiseres slik at man ikke opplever uheldige tolkninger som nivå differensiering og individfokus.
- Må arbeide med holdninger i eget personale.
- Må initiere og tilrettelegge for kompetanseheving for lærere.

Lærere:

- Kunnskap om og holdninger til barn og unge med stort læringspotensial må bringes fram i barnehage og skoler. Forskning viser at den enkelte lærers kunnskap om denne gruppen er avgjørende for å fange opp disse elevene, og for hvordan de opplever skolen.
- Lærere må diskutere og bli bevisste hvilke særskilte utfordringer disse elevene kan bety for dem, og hvilke muligheter for utvikling som ligger i møtet med elevene bl.a. når de utfordrer lærerens kompetanse og kunnskap.
- Være oppmerksomme på at denne gruppen elever kan være utsatt for negative opplevelser, bl.a. for mobbing. Forskning viser at de kan være spesielt sårbare for den typen negative handlinger.

Nasjonale myndigheter:

- Vi er tvilende til behovet for å utvikle kartleggings- og veiledningsmateriell spesielt for denne gruppen barn og unge. Det bør være rom for et mangfold i dagens kartleggingsmateriell.

Annet:

- Barnehagen har ikke vært en del av utvalgets mandat. Med tanke på en intensjon om å se hele utdanningsløpet i sammenheng er det en svakhet at de ikke er inkludert.
- Elevenes egne forslag og uttalelser om sin situasjon må tas på alvor.
- Foreldres medvirkning må styrkes
- Noen elever med diagnoser innenfor autismespekterforstyrrelser har stort læringspotensial på enkelte områder. Det må legges til rette for at disse stimuleres samtidig som elevens særlige behov ivaretas.
- Elever med stort læringspotensial kan ha spesifikke læringsvansker som f.eks. lese- og skrivevansker. Tester vil ofte ikke avdekke avstanden mellom elevens kognitive nivå og hennes ferdigheter ("verktøykasse"). For å fange opp denne avstanden og se elevens kognitive kapasitet, krever pedagogisk profesjonalitet med vekt på den gode relasjonen mellom lærer-elev og hjem-skole.
- Arbeide for en mer integrert undervisning basert på samspillet mellom individ og miljø.
- Det bør komme klart frem at dette også omfatter elever med stort læringspotensial innenfor de kunstneriske fagene.
- Utvalget skiller mellom fordypning og forsering som ulike virkemidler. Det kan være uhensiktsmessig å skille så klart mellom disse, da elevens fordypning kan medføre et ytterligere læringsbehov som fordrer forsering.

Stavanger 28.11.16

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tarja Tikkanen', with a stylized flourish extending to the right.

Tarja Tikkanen
Senterleder

